

16 Μαρτίου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΟΓΟΣ ΕΡΑΜΙΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 378/91 και 432/91)

Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Αίτηση για συνεκδίκαση προσφυγών — Κριτήριο η ευκολία που μπορεί να προκύψει στην απονομή της δικαιοσύνης — Διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου — Προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια διοικητική πράξη πρέπει να συνεκδικάζονται — Δύο προσφυγές με κοινό νομικό έρεισμα δεν μπορούν να συνεκδικαστούν, εφόσον προσβάλλουν δύο διαφορετικές διοικητικές πράξεις και σημειώνουν διαφορές στα πραγματικά γεγονότα.

5

Με αίτησή του ο δικηγόρος των αιτητών στις δύο προσφυγές ζήτησε την συνεκδίκασή τους, για το λόγο ότι από τα γεγονότα προέκυπτε ότι υπήρχαν κοινά νομικά και πραγματικά θέματα και ζητήματα που την καθιστούσαν αναγκαία.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την αίτηση, αποφάσισε ότι:

15

Το κριτήριο για την ταυτόχρονη εκδίκαση δύο ή περισσότερων προσφυγών είναι η ευκολία η οποία μπορεί να προκύψει στην απονομή της δικαιοσύνης, θέμα που ανάγεται κατεξοχή στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου.

20

Όπως έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί, προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια διοικητική πράξη πρέπει να συνεκδικάζονται και το Δικαστήριο εκδίδει μια απόφαση για την ακύρωση ή επικύ-

ρωση ολικά ή μερικά της προσβαλλόμενης πράξης.

Η αίτηση δεν αποσκοπεί στην συνεκδίκαση προσφυγών που στρέφονται κατά της εγκυρότητας της ίδιας διοικητικής πράξης, αλλά εναντίον δύο διαφορετικών διοικητικών αποφάσεων. Παρόλο που και οι δύο προσφυγές έχουν κοινό νομικό έρεισμα, εντούτοις υπάρχουν διαφορές στα γεγονότα και κυρίως το γεγονός ότι στην προσφυγή αρ. 378/91 ο αιτητής ισχυρίζεται ότι ασκεί το επάγγελμα του γεωργού ή κτηνοτρόφου ενώ στην προσφυγή αρ. 432/91 είναι παραδεκτό ότι η αιτήτρια δεν ασκεί τέτοιο επάγγελμα, και ισχυρίζεται ότι τα οικογενειακά κτήματα καλλιεργούνται από τον αδελφό της. Συνεπώς εφόσον υπάρχουν διαφορές στα πραγματικά γεγονότα είναι δυνατό να εκδοθούν τελείως διαφορετικές αποφάσεις στις δύο προσφυγές.

Για τους πιο πάνω λόγους το Δικαστήριο ασκώντας τη διακριτική του εξουσία κρίνει ότι με τη συνεκδίκαση των δύο προσφυγών δε θα διευκολυνθεί ουσιαστικά η απονομή της δικαιοσύνης.

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 20

Αίτηση.

Αίτηση σε προσφυγές με την οποία οι αιτητές επιδιώκουν την συνεκδίκαση των δύο προσφυγών γιατί προκύπτει από τα γεγονότα ότι υπάρχουν κοινά νομικά και πραγματικά θέματα. 25

Π. Πολυβίου, για τους Αιτητές.

Στ. Χ" Γιάννη, για τους Καθ' ων η αίτηση. 30

Cur. adv. vult.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Με την αίτηση αυτή οι αιτητές επιδιώκουν τη συνεκδίκαση των δύο προσφυγών επικαλούμενοι μεταξύ άλλων και τις πρόνοιες της Δ.14 των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών που τυγχάνουν εφαρμογής και στην εκδίκαση προσφυγών βάσει του Κ.18 των περί Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου Κανονισμών του 1962. Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίζεται ότι από τα γεγονότα προκύπτει ότι υπάρχουν κοινά νομικά και πραγματικά θέματα και ζητήματα που να καθιστούν αναγκαία και/ή επιθυμητή τη συνεκδίκασή τους. 40

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας πρόβαλε ένσταση στην πιο πά-

5 νω αίτηση ισχυριζόμενη ότι οι προσφυγές καταχωρήθηκαν από διαφορετικούς αιτητές και αφορούν δύο διαφορετικές πράξεις που λήφθηκαν σε διαφορετικό χρόνο, ότι τα γεγονότα αυτών δεν είναι ταυτόσημα, και επομένως δεν είναι δυνατό να εκδοθεί κοι- νή δικαστική απόφαση.

10 Με την προσφυγή αρ. 378/91 ο αιτητής ζητά την ακύρωση της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου, 1991 αναφορικά με τις ενστάσεις που υπέβαλε κατά της επιβολής φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας πά- νω στα κτήματά του για τα έτη 1980-1990, στην έκταση που αυ- τή αναφέρεται σε επιβολή φόρου για γεωργικά κτήματα.

15 Με την προσφυγή αρ. 432/91 η αιτήτρια ζητά την ακύρωση της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου, 1991 αναφορικά με τις ενστάσεις της κατά της επιβολής φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας πάνω στα κτήματά της για τα έτη 1980-1990 στην έκταση που αναφέρεται σε επιβολή φόρου για γεωργικά κτήματα.

20 Η αιτήτρια ζητά επίσης δήλωση του Δικαστηρίου ότι οι πρό- σθετες βεβαιώσεις φόρου για τα φορολογικά έτη 1980 και 1981 που έγιναν από το Διευθυντή στερούνται νομικού ερείσματος εφόσον έγιναν μετά την πάροδο της θεσμίας περιόδου των έξη ετών από τη λήξη του φορολογικού έτους, και ότι η απαίτηση του Διευθυντή για πρόσθετη επιβάρυνση και/ή τόκους είναι άκυ- ρη και χωρίς οποιοδήποτε αποτέλεσμα.

30 Οι αιτήσεις βασίζονται πάνω στα ίδια νομικά σημεία και ει- δικότερα στο ότι οι επίδικες αποφάσεις βασίστηκαν σε λανθα- σμένη ερμηνεία του άρθρου 18(στ) του Περί Φορολογίας Ακινή- του Ιδιοκτησίας Νόμου του 1980 όπως έχει τροποποιηθεί ("ο Νόμος"). Διαξενκτικά, το άρθρο 18 (στ) του Νόμου αντίκειται προς το Σύνταγμα και ιδιαίτερα προς τα άρθρα 24 και 28. Το 35 άρθρο 18(στ) προνοεί ότι:

"Δεν επιβάλλεται ή εισπράττεται φόρος επί των ακολούθων:
..... γεωργικής
40 ακινήτου ιδιοκτησίας (εξαιρουμένων οιωνδήποτε οικοδομη- μάτων ή ετέρων κτισμάτων ή έργων) ανηκούσης εις φυσικόν πρόσωπον το οποίον ασκεί κατά κύριον λόγον γεωργικήν ή κτηνοτροφικήν επιχείρησιν και διαμένει εντός της περιοχής ένθα ευρίσκεται η γεωργική ιδιοκτησία η οποία χρησιμοποι- είται υπό του ιδιοκτήτου αποκλειστικώς διά γεωργικούς ή

κτηνοτροφικούς σκοπούς.”

Οι αιτητές που είναι αδέρφια, κληρονόμησαν από τον πατέρα τους φάρμα και άλλα τεμάχια γεωργικής γης. Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι ασκεί το επάγγελμα του γεωργού και κτηνοτρόφου, ενώ η αιτήτρια παραδέχεται ότι δεν ασκεί τέτοιο επάγγελμα και αναφέρει ότι από το θάνατο του πατέρα της τα οικογενειακά κτήματα καλλιεργούνται από τον αδελφό της ο οποίος ανέπτυξε ταυτόχρονα και κτηνοτροφική επιχείρηση περιορισμένης έκτασης. Ορισμένα από τα γεωργικά κτήματα έχουν διαιρεθεί σε οικοπέδα και οι αιτητές ισχυρίζονται ότι σε πολλά από αυτά είναι συνιδιοκτήτες.

Αναφορικά με τον αιτητή τα γεγονότα έχουν ως εξής: Με βάση τα στοιχεία ακίνητης ιδιοκτησίας που υπέβαλε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων του επιβλήθηκαν φορολογίες για τα χρόνια 1980-1984. Στις 24.7.1984 ο αιτητής υπέβαλε αίτηση για απαλλαγή από τη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 18(στ) του Νόμου.

Στις 2.11.84 ο αιτητής απέστειλε στο Διευθυντή του Τμήματος επιστολή μαζί με στοιχεία πρόσθετης ακίνητης ιδιοκτησίας που όπως ισχυρίζεται χρησιμοποιείται αποκλειστικά για γεωργικούς σκοπούς δηλώνοντας ότι δε θα δεχθεί καταβολή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας για τα εν λόγω κτήματα.

Με επιστολή του ημερομηνίας 19.1.1987 ο Αν. Διευθυντής Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων πληροφόρησε τον αιτητή ότι η αίτηση του για απαλλαγή από τη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση το άρθρο 18(στ) του Νόμου δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή γιατί το κυριότερο επάγγελμά του δεν είναι η γεωργία ή η κτηνοτροφία και δε διαμένει στην περιοχή που βρίσκεται η γεωργική ιδιοκτησία. Στον αιτητή στάληκαν επίσης ειδοποιήσεις επιβολής φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας για τα έτη 1980 μέχρι 1986.

Στις 4.2.1987 ο αιτητής υπέβαλε ένσταση κατά των πιο πάνω φορολογιών και στις 16.11.1990 υπέβαλε ένσταση για τις φορολογίες των ετών 1987 μέχρι 1990. Ακολούθησαν συναντήσεις μεταξύ του Συμβούλου του αιτητή και Λειτουργών του Τμήματος χωρίς να επέλθει συμφωνία.

Ο Διευθυντής αφού αποφάσισε για τις ενστάσεις απέστειλε στον αιτητή ειδοποιήσεις επιβολής τελικών φορολογιών μαζί με επιστολή ημερομηνίας 16 Ιανουρίου 1991 στην οποία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι ο αιτητής δεν πληρεί τις πρόνοιες του άρθρου

18(στ) του Νόμου επειδή δεν κατοικεί στην περιοχή που βρίσκεται η ακίνητη ιδιοκτησία και δεν εξασκεί αποκλειστικά το επάγγελμα του γεωργού.

- 5 Όσον αφορά την αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 432/91 αυτή, σταδιακά, υπέβαλε στοιχεία της ακίνητης ιδιοκτησίας της και στις 7.2.1987 με βάση τις δικές της δηλώσεις της επιβλήθηκαν φορολογίες για τα χρόνια 1980 μέχρι 1986. Στις 27.12.1988 η αιτήτρια υπέβαλε ένσταση κατά των πιο πάνω φορολογιών υποστηρίζοντας με-
10 ταξύ άλλων ότι ορισμένα από τα ακίνητα απαλλάττονται από το φόρο επειδή είναι γεωργικά. Στη συνέχεια ο Διευθυντής απέστειλε στην αιτήτρια αναθεωρημένες φορολογίες για τα χρόνια 1980 μέ-
15 χρι 1988 με βάση τις δικές του εκτιμήσεις. Στις 16.11.1990 η αιτήτρια υπέβαλε ένσταση και για τις αναθεωρημένες φορολογίες των ετών 1987 και 1988 και για τις φορολογίες των ετών 1989 και 1990 ισχυριζόμενη μεταξύ άλλων ότι τα κτήματα είναι γεωργικά.

- Ο Διευθυντής του Τμήματος αφού εξέτασε τις ενστάσεις απέ-
στειλε στην αιτήτρια ειδοποιήσεις επιβολής τελικών φορολο-
20 γιών με επιστολή ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου, 1991 στην οποία αναφέρει ότι η αιτήτρια δεν πληρεί τις πρόνοιες του άρθρου 18(στ) του Νόμου επειδή δεν κατοικεί στην περιοχή που βρίσκεται η ακίνητη ιδιοκτησία και δεν εξασκεί αποκλειστικά το επάγγελμα του γεωργού.

- 25 Το κριτήριο για την ταυτόχρονη εκδίκαση δύο ή περισσότερων προσφυγών είναι η ευκολία η οποία μπορεί να προκύψει στην απονομή της δικαιοσύνης, θέμα που ανάγεται κατεξοχή στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου.

- 30 Όπως έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί, προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια διοικητική πράξη πρέπει να συνεκδικάζονται και το δικαστήριο εκδίδει μια απόφαση για την ακύρωση ή επικύρωση ολικά ή μερικά της προσβαλλόμενης πράξης.

- 35 Η περίπτωση που εξετάζεται είναι διαφορετική. Η αίτηση δεν αποσκοπεί στην συνεκδίκαση προσφυγών που στρέφονται κατά της εγκυρότητας της ίδιας διοικητικής πράξης, αλλά εναντίον δύο διαφορετικών διοικητικών αποφάσεων. Παρόλο που και οι
40 δύο προσφυγές έχουν κοινό νομικό έρεισμα, εντούτοις υπάρχουν διαφορές στα γεγονότα και κυρίως το γεγονός ότι στην προσφυγή αρ. 378/91 ο αιτητής ισχυρίζεται ότι ασκεί το επάγγελμα του γεωργού ή κτηνοτρόφου ενώ στην προσφυγή αρ. 432/91 είναι παραδεκτό ότι η αιτήτρια δεν ασκεί τέτοιο επάγ-

γελμα, και ισχυρίζεται ότι τα οικογενειακά κτήματα καλλιεργούνται από τον αδελφό της. Συνεπώς εφόσον υπάρχουν διαφορές στα πραγματικά γεγονότα είναι δυνατό να εκδοθούν τελείως διαφορετικές αποφάσεις στις δύο προσφυγές.

5

Για τους πιο πάνω λόγους ασκώντας τη διακριτική μου εξουσία κρίνω ότι με τη συνεκδίκαση των δύο προσφυγών δε θα διευκολυνθεί ουσιαστικά η απονομή της δικαιοσύνης και ως εκ τούτου η αίτηση απορρίπτεται. Δε γίνεται καμιά διαταγή για έξοδα.

10

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.